

# llibertat

òrgan oficial antifeixista del consell municipal

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ  
Carrer de Barcelona, 13 — Telèfon n.º 256

ANY III — Mataró divendres 2 setembre 1938 — NUM. 655

NÚMERO SOLT: 30 cts.  
SUBSCRIPCIÓ: 4.00 PESSETES MES

L'heroicitat dels  
combatents de Ter-  
ra, Mar i Aire és  
exemple constant  
per a prosseguir la  
resistència, camí del  
triomf.

## Europa i la guerra d'Espanya

Als cercles oficials francesos es confirma que el Govern de París, preocupat pel silenci sobre el problema espanyol, ha encarregat al seu ambaixador a Londres, Corbin, que comuniqui al Govern anglès la inquietud de França. A aquest propòsit, el «Temps» d'avui escriu, referint-se al problema espanyol, que tota l'atenció es troba a Txecoslovàquia, però que cal no oblidar que hi ha una altra situació «que s'imposa imperiosament en l'evolució de la situació internacional».

Per altra banda — afegeix el periòdic —, «la crisi espanyola i la crisi de l'Europa central estan relacionades més estretament del que sembla». El periòdic afegeix que «Txecoslovàquia és el camp de maniobres de Hitler, com Espanya és el de Mussolini». Itàlia tracta de conquerir a la Mediterrània les posicions necessàries per a ajudar Alemanya. Un acord a l'Europa central tindria conseqüències immediates a Espanya; però, de moment, no hi ha probabilitat d'aquest acord, i, per altra banda, la política de no intervenció està deturada.

El «Temps» recorda l'acceptació de principi per Itàlia i pels facciosos del pla de retirada de «voluntaris» en un moment que creien en el triomf proper. El periòdic creu que, per bé que ara els facciosos acceptessin el pla anglès, les comissions no podrien anar a Espanya immediatament, i la retirada de les tropes estrangeres seria probablement ajornada fins a l'hivern, quan les operacions militars estiguessin deturades a causa del mal temps.

«El Govern francès — afegeix el diari —, per impuls propi, tancà la frontera dels Pirineus a l'objecte de donar facilitats a l'acceptació del pla anglès pels franquistes. Aquesta bona voluntat no ha estat apreciada per Franco en la seva contestació. El Govern francès i l'anglès estan d'acord, el mateix sobre el problema de l'Europa central que sobre el d'Espanya, i la situació, pel que es refereix a Txecoslovàquia, depèn de Hitler, com depèn de Mussolini pel que es refereix a la contestació de Franco.»

El «Daily Telegraph», periòdic conservador i oficial, comentant la gestió de l'ambaixador d'Espanya, senyor Pablo de Azcárate, recorda que fa deu setmanes el Govern francès, per la seva pròpia iniciativa i per a donar facilitats al pla anglès, controlà la seva frontera per a llevar a Itàlia tot pretext. Aquestes esperances no s'han vist realitzades, i Londres i París, com Barcelona, estan exactament informats de la proporció en què Itàlia ha reforçat en aquests darrers temps les forces franquistes, enviant nou material i noves tropes. El Govern espanyol, convençut que hi havia probabilitats de realitzar el pla del Comitè de No Intervenció, prengué amb paciència el tancament de la frontera, i donà la seva acceptació al pla anglès. Després Franco ha rebutjat de fet el contingut de les proposicions angleses, i Barcelona ha manifestat una impaciència justificada davant l'actitud negativa d'Anglaterra a aquest respecte.

## Lloable iniciativa del Govern de la República

En constituir-se a Tolosa, sota la presidència del mariscal sir Philip Chetwode, la Comissió britànica per a la negociació de canvis, el Govern espanyol li ha dirigit, amb data del 30 d'agost, la següent Nota:

«Molt senyor meu: El Govern espanyol ha estat sempre atent a mitigar els horrors de la terrible contesa que comou la nostra Pàtria.

Bona prova d'això és el seu desig ni de preservar la població civil a la zona rebel d'agressions excels d'objectiu militar, sense deixar-se desviar cap a justificades represalies per la crueltat amb que l'aviació estrangera

al servei dels facciosos es rebeja amb els nens, dones i altres elements civils de la nostra retaguarda.

Demostra també el seu humanitari propòsit l'afany, eficaçment assolit, de protegir contra la vindicta popular desbordada a aquells ciutadans que per la seva significació i conducta podien ésser objecte de les seves iras.

Anant més enllà, assentà el Govern el principi de no considerar als presoners de guerra com insurrectes, establert se, per Decret de 8 d'abril del 1937, que no podien ésser sotmesos a l'acció normal de la justícia.

Els Tribunals espanyols que funcionen amb garanties superiors a les que en qualsevol país ofereix el Codi de Justícia Militar en una situació de guerra, sols sancionen amb l'última pena els delictes específicament mil-

## «Sindicats de cara a la guerra» Primer Congrés Sidero-metal·lúrgic de Catalunya

Dintre la sagrada missió històrica que correspon als Sindicats i a tots els treballadors comportar-se d'acord amb les actuals i greus circumstàncies que travessam (no insuperables), imposades per la guerra d'invasió al nostre sòl, cal recordar el magnífic i lloable encert que va tenir al seu dia el malaguanyat i ferm lluitador obrerista camarada Antoni Sesé en pronunciar constantment els mots consigna «Sindicats de cara a la guerra». L'ex-Secretari General de la Unió General de Treballadors, víctima de la covardia dels elements que produïren aquella colla de fets tan lamentables i luctuosos durant els primers dies del mes de maig de l'any passat, serà sempre recordat amb pregona emoció per tots els homes principalment de responsabilitat en els nostres Sindicats perquè cada dia dona millors resultats aquella felicitat a seguir, com ja era de preveure, que a mesura que s'anés propugnant l'encomenat la necessitat inajornable de produir molt més i millor en tots els aspectes de «cara a la guerra» havia d'ésser possible, i no podia resultar d'altra manera, que s'acceleressin amb major ritme totes les activitats del treball.

Els «Sindicats de cara a la guerra» compleixen abastament el seu comés només tenir en compte com a única obsessió que per molt i molt que produeixin encara no produeixen prou. Com un estímul sistemàtic per a igualar i fins superar i tot pels propis mitjans al nostre criminal enemic com és el feixisme internacional, car els «nacionales» ja fa molt de temps que no són ni amos d'ells mateixos i lògicament no podran fer mai més res de bo. De «cara a la guerra» han tingut lloc una infinitat de Congressos que s'han preocupat constantment amb

fars, mai els simples delictes d'opinió, si no van acompanyats d'actes que posin en perill la seguretat de l'Estat.

Les determinacions generoses del Govern espanyol culminen en el punt 18 de la seva declaració de fins de guerra, en el que s'ofereix: «Amplia amnistia per a tots els espanyols que vulguin cooperar a la immensa labor de reconstrucció i engrandiment d'Espanya».

Fidel a la seva imperturbable trajectòria, el Govern espanyol sotmet a l'examen i gestió per la Comissió britànica de canvis, la següent proposta:

1.ª Suspensió l'execució de totes les sentències de penes de mort pendents i que s'hagin dictat o es dictin en el successiu per delictes comesos abans del dia 1 de setembre de 1938, àdhuc en aquells casos en que el descobriment, però no la comissió del delictes, sigui posterior a aquesta data.

2.ª Les autoritats rebels han d'ofereir la més estricta reciprocitat, que serà garantitzada per la Comissió britànica.

3.ª La suspensió d'execucions de sentència regirà durant tot el mes de setembre i servirà de base per a negociar, a través de la Comissió britànica, un indult general o el canvi dels condemnats i els detinguts o perseguits en el territori lleial i en el rebel.

4.ª Els delictes que apareixin comesos a partir del primer de setembre del 1938 no cauran baix les estipulacions d'aquesta proposta.

Creu el Govern realitzar en aquesta forma una tasca d'humanització de la guerra i de pacificació que confia sigui estimada per la Comissió de Canvis i per la opinió imparcial.

Aprofi o aquesta oportunitat per a reiterar el testimoni de la meua alta consideració. — Signat: Juli Alvarez del Vayo.»

extraordinari interès i amb gran fermesa de resoldre tots els problemes que han estat i són possibles per a afavorir la nostra causa i per a crear pràcticament totes les condicions més indispensables i urgents per a plantar cara i aixafar definitivament al nostre repugnant adversari. Tots els afers han estat extensament discutits i resolts amb altesa de mires i amb excel·lent i positiva clarividència per un bon nombre de companys que han palesat amb les seves intervencions una capacitat i intel·ligència molt estimables, donant altre exemple de què amb una bona voluntat de voler saber i de preparar-se degudament, llençant-se més a fons en l'estudi permanent de totes les qüestions polítiques, econòmiques i socials, tot el Món pot ésser nostre, dels autèntics treballadors si ens unim tots, prou assenyats i capaços de dirigir i administrar per sempre més els destins de les nostres nacions respectives, avui encara internacionalment parlant en mans d'homes que en nom d'una organització qualsevol estan campant i vivint folgadoament damunt l'espatlla de tots els que produm i que estem esmerçant tota classe de sacrificis en tots els terrenys, tant en el front de lluita com en el front del treball amb les seves horribles conseqüències. Ja he assenyalat prou clarament que em refereixo en l'aspecte internacional, amb els seus homes liberals, demòcrates i conservadors que amb tants simulacres de pau i encara amb més covardia contempen tots els crims, que no són pocs, d'italians i alemanys envers Catalunya i Espanya, per vergonya de la civilització. Com a capitalistes, en nom d'aquelles tres frases i de la intel·ligència com a disfressa, sempre ens resultaran a la immensa família proletària els pitjors enemics amb totes les seves faltes i molt variades conseqüències.

Amb vini i sis mesos de guerra podem analitzar perfectament d'ordre general on estàvem abans i on ens trobem actualment. Qualsevol home que posi solament una regular atenció veurà el progrés realitzat a favor de la nostra lluita. Cada dia es munten nous avions i es fabrica tot el material bèl·lic amb les nostres úniques possibilitats, resistint suficientment avui per a poder avançar arreu demà així que les circumstàncies ho permetin. Els Sindicats i els treballadors considerem un deure que sigui d'aquesta manera per a assolir la victòria definitiva com més prompte millor. Treballant enèrgicament de «cara a la guerra».

I de «cara a la guerra», avui també ha començat les seves deliberacions el Primer Congrés Sidero-metal·lúrgic (U.G.T.) a Catalunya, que seguirà demà i demà passat. És la indústria més necessària i eficaç per a poder afrontar totes els factors més urgents i indispensables de la guerra. Aquest Congrés que resultarà històric, serà de balanç a tot el treball pràctic i de superació a tots els esforços realitzats fins avui. La perícia i destresa del nostres companys sidero-metal·lúrgics ja ha estat suficientment posada a prova com a indústria vital de guerra que ha de fer possible encara d'una manera més notable i positiva la formidable potencialitat del nostre heroic Exèrcit Popular, nascut del no res i avui admirat per tothom. Aquest Congrés és d'una importància bàsica i de cara a ella una sola preocupació: Bndegar perfectament la indústria per viarany de major productivitat i rendiment amb l'unitat absoluta i efectiva dels companys de la Confederació Nacional del Treball.

Salut, camarades delegats del Pri-

## Atenció, Empreses Collectivitzades!

El Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya publicava, el dia 9 del corrent, un Decret del Departament d'Economia, en l'articulat del qual hi consta el que segueix:

Art. 6.º En l'ordre comptable i financer de l'empresa, és de la competència de l'interventor, el següent:

a) b) c) d)  
(e) Autoritzar amb la seva signatura tots els documents que signifiquin disposició o mobilització de cabala.

Art. 14.º A partir de la data de la publicació d'aquest Decret al DIARI OFICIAL els interventors-delegats en exercici adaptaran llur actuació a les normes establertes. Pel que es refereix a la signatura de documents que impliquin mobilització de cabals, caldrà registrar les signatures al Negociat de Legalitzacions del Departament d'Economia i les Banques i establiments de crèdit deixaran d'admetre paper que no porti aquest requisit, trenta dies després de la publicació d'aquest Decret.

En conseqüència, els Delegats de la Generalitat a les Empreses Bancàries i Institucions d'Estalvi de Catalunya hauran de tenir cura que, a partir del dia 9 de maig propi, sigui complimentat l'esperit i lletra del que queda ordenat pel Decret de referència.

Barcelona, 15 d'abril del 1938.

El Cap del Servei Tècnic  
del Crèdit i de l'Estalvi

Banca Arnús - Banc Espanyol de Crèdit - Banc Hispano Colonial - Banc Urquijo Català - Majó Germans, Banquers - Caixa d'Estalvis de Mataró.

# EL SENYOR Felicià Carreras i Carbonés

ha mort a l'edat de 83 anys

E. P. D.

Els seus afligits: esposa, Teresa Rovira i Pasant; fills, Josepa, Elvira i Rafael; fills polítics, Bernat Vivó, Josep Cantó i Montserrat Ximenes; néts; germà, Rafael; cunyada, Concepció Rovira, Vda. de Cruxent; nebots, cosins, família tota i la senyoreta Concepció Pascual, en assabentar els amics i coneguts de tan sensible pèrdua, els preguen que es serveixin assistir a la casa mortuòria, carrer de la Mutualitat, Clínica «L'Aliança Mataronina», demà dissabte, a dos quarts de sis de la tarda, per a acompanyar el cadàver al Cementiri, favor pel qual els quedaran molt agraïts.

Domicili del difunt: Altafulla, 14

Mataró, 2 de setembre del 1938.

mer Congrés Sidero-metal·lúrgic. I que les resolucions siguin completament favorables i pràctics als desitjos de la nostra lluita i de la nostra economia.

V. BARTRA P.

2-9-38.

## Informació local

**CUPÓ DELS INVÁLIDS.** — En el sorteig efectuat el dia 1, el premi de vint i cinc pessetes ha correspost al número 613.

Els números premiats amb tres pessetes són: 013, 113, 213, 313, 413, 513, 713, 813, 913.

**AJUNTAMENT DE MATARÓ.** — Anunci.—Per tal de regular les operacions de la vinent collita de raïms per a l'elaboració del vi, aquesta Ajuntament ha pres les següents disposicions:

1.ª Que la introducció de raïms durant la verema d'aquest any es realitzi per mitjà de paperetes degudament numerades i segellades pel Negociat de Finances, estan obligats els col·lectors a acudir a dita Oficina a proveir-se de totes les que considerin necessàries per a les seves introduccions, mitjançant declaració que deuran sotscriture havent-ne d'entregar als empleats de la ronda d'arbitris de servei en els felats, una per cada portador de raïms que introduïxin; els que no estiguin proveïts de paperetes no podran introduir portadores, si no paga l'arbitri per la seva equivalència en litres.

2.ª Per les introduccions de vi most, serà requisit indispensable acudir a l'esmentada Oficina, presentant-ne declaració sotscrita per l'interessat, amb detall de la quantitat d'atuel·ls i litres que introduïx i punt d'entrada, que deurà entregar en el Felat corresponent, sense la presentació de la que degudament autoritzada per aquella Oficina, no serà abonada en compte al col·lector, havent de satisfer l'arbitri en aquest cas en l'acte de la introducció.

3.ª L'abonament per mermes del resultat de les portadores o introduccions de vi most serà el del 50 per cent assenyalat en les Ordenances Municipals i els serà datat en els seus comptes.

4.ª Serà considerat vi most als efectes de la disposició que antecedeix tot el precedent de l'actual verema que s'introdueixi pels felats d'aquesta ciutat i altres punts d'introducció, amb desitj als dipòsits de col·lectors des de la data fins al 15 d'octubre vinent.

5.ª El dia 16 d'octubre seran liquidats tots els comptes resultants de les introduccions de portadores efectuades, venint els col·lectors obligats a passar pel Negociat de Finances d'aquest Ajuntament, en el termini de cinc dies, a comptar de la data esmentada, a l'objecte de satisfer l'import del total de la collita que hagin efectuat.

El que es fa públic per a que arribi a coneixement dels interessats als quals directament afecti el seu contingut per evitar el perjudici que pot causar-los hi el seu incompliment.

Mataró 1 de setembre del 1938.—  
L'Alcalde, Ramon Molist.

—Les restriccions que a la indústria ha imposat la manca de materials,

fa que manquin forces articles d'ús domèstic. La Cartuja de Sevilla, però, encara segueix oferint als seus clients un bon assortit d'aquests articles necessaris per a la casa o per a fer un present de bon gust.

**CONVOCATÒRIA.**—La Junta Directiva de La Dona a la Reraguarda prega l'assistència de totes les associades a la reunió general que tindrà

lloc el pròxim diumenge, dia 4, a dos quarts d'onze del matí, per tractar se d'un assumpte de molt interès.

**PÈRDUA.**—Ahr, pel carrer del 6 d'octubre (Pujol) o Ràmbia de Mendizábal, es va perdre un braçalet «no me olvides», d'or, amb les inicials R. C. Tractant se d'un record de família no s'alament s'agrairà sinó que

# Informació del dia

## Barcelona

### Comunicat oficial d'ahir

#### EXÈRCIT DE TERRA

L'activitat de les armes de terra registrada en els diversos fronts manca d'importància.

#### AVIACIÓ

A la tarda d'ahir els nostres avions de bombardig lleugers atacaren una caravana de camions amb forces mores en el camí d'Albesa a Algerrí, efectuant una primera passada a 400 metres i repetiren el metrallament quatre vegades a ras de terra. Aconseguien incendiar alguns camions i remolcs; l'enemic sofrí enorme quantitat de baixes.

A la zona de l'Ebre aparells propis de bombardig foren atacats per vint caces «Fiat» i una patrulla de «Messerschmidt»; els avions republicans rebutjaren l'atac i tornaren sense novetat. La caça que els donava escorta entaulà combat amb els avions estrangers i abatí tres «Messerschmidt»; un que s'internà incendiat a la zona enemiga; i dos més que caigueren a la cota 350, a l'E. de la carretera de Camposines a Ascot. Els nostres aparells patrullaren després del combat pel front i tornaren a llurs camps sense novetat.

Al front d'Extremadura fou abatut, pel foc d'armes de terra, un caça «Fiat», d'un grup de deu, que mestrava les nostres línies al sud de Zarzcapilla.

A les 19:50, deu caces propis que protegien un servei de bombardig, entaularen combat amb tres esquadetes de «Fiat» i sis avions de bombardig. Dos aparells enemics foren abatuts; caigueren a quatre quilòmetres a l'Est de Cabeza de Buoy.

Avui, en combat aeri, ha estat abatut un caça propi.

A les 10:38 hores d'ahir, cinc trimotors italians agrediren al Port d'Agulles (Múrcia), el mercant anglès «Igky». Seguidament bombardejaren el port; causaren quinze morts i molts ferits en la població civil.

La darrera nit, l'aviació estrangera realitzà bombardigs sobre diversos pobles de la costa catalana, al sud de Barcelona; localitzà i agredí un tren hospital, en el qual els explosius originaren dos morts i 25 ferits.

També la passada nit un hidroavió bombardejà Alacant.

### Serveis de la policia

Els agents de l'autoritat, tenint coneixement de que en una casa del carrer de Rada, de Sant Gervasi, hi

havia instal·lat un establiment clandestí de venda de peix, s'han personat a la casa on han trobat 240 caixes de peix, fresc i salit i s'han incautat de 35.400 pessetes producte de la venda.

Denunciat el funcionament d'un comerç clandestí instal·lat al carrer de Muntaner, la policia hi ha trobat molt ben amagats dos autos, màquines per a gèneres de punt, moltes màquines d'escriure, accessoris i màquines auxiliars per la fabricació de teixits de punt, 20.000 agulles de diferents classes per a la mateixa indústria, 242 peces de teixits de seda, una gran quantitat de lubricants i dos individus en edat militar que havien eludit la incorporació a files.—Fabra.

### Reunió de la Junta Nacional de Radiodifusió

Sota la presidència del sots secretari de la Presidència, senyor Prat, aquest matí s'ha reunit la Junta Nacional de Radiodifusió.—Fabra.

### Notes del Parlament

Presidint el senyor Marín Barrio s'ha reunit el Comitè d'Ajut a Espanya.—Fabra.

### Penyora

Per vendre a preus abusius ha estat imposada a la casa Zeiss una penyora de cinc centes mil pessetes.—Fabra.

També es graficarà la devolució al carrer del 6 d'octubre, 26 2 on, 1ª

—OXIGENANTE DE CARBONES, producte Científico Tècnic reconegut com el més formidable progrés de la termoquímica aplicada a la combustió. «Oxigenante de Carbones» està via quasi el 50 per cent de combustible. Es aplicable a tota classe de carbons i llenyes (alzina, pi, plàtan, etc., etc.). Es ven a totes les Droguerías, Ullramarins i Ferreteries.

CONFERÈNCIA PER PERE ARDIACA.—El vinent diumenge, dia 4, a les onze del matí, en la Sala d'Actes de la Casa del Poble tindrà lloc la interessant conferència que, sota el títol «Què és el Psitt?» desenvoluparà el membre del Comitè Central del P. S. U. de C., Pere Ardiaca.

Amb aquest motiu, el Comitè Comarcal del Maresme del P. S. U. convidarà tots els seus afiliats i simpatitzants per tal que hi assisteixin, donant una prova de l'interès que tenen en seguir la línia justa que oportunament van assenyalant els seus organismes responsables.

—COMPRARIA vinya o camp en terreny pla que no sigui més lluny de 10 minuts de la Ciutat.  
Raó: C. Catalunya n.º 40.

### Productes Alimenticis CALDOLLA

Cubets de caldo, a 20 cts.  
Sopa de Verduras, a 5'50 ptes.  
Extracte de Carn, a 25'00 ptes.  
Variants en Vinagre, a 6'50 ptes.  
Salsa Estimulant per amahir, verdures, peix, 12'50 ptes.  
Venda: BARBOSA. — Telèfon 212

## Per vendre a preus abusius

Ha començat la vista de la causa contra quaranta quatre pagesos causats per la Direcció General de Proveïments de vendre a preus abusius. La vista ha estat suspesa per a continuar-la aquesta tarda.—Fabra.

## Estranger

### La minoria alemanya a Polònia

VARSOVIA. — L'ambaixador alemany ha visitat el president del Consell per tal de notificar li que tots els alemanys que viuen a Polònia havien quedat agrupats en una sola entitat que actuarà amb el nom d'«Els alemanys a Polònia». El representant alemany ha exposat la confiança que té de que la nova entitat sigui deixada actuar amb tota llibertat, ja que tots els polonesos que viuen a Alemanya s'han agrupat en una associació similar.—Fabra.

## Es venen

dos llibres de metall daurat, amb barana, i el mobiliari d'un despatx. Tot en perfecte estat.

Raó: Xalet de l'Hotel Solé, Argenton.

IMPREMTA MINERVA. — MATARÓ

LA

# Farmàcia i Centre d'Específics ENRICH

F. LAYRET (St. Josep), 30

per evitar molèsties a la seva clientela fa avinent que el pròxim DIUMENGE restarà tancada tot el dia.

Preus econòmics - Telèfon 247 - Servei a domicili